

Postoje teme o kojima volimo čitati, koje nas privlače na prvi pogled i uvijek su poželjne i atraktivne. Često nailazimo na njih u novinama, na portalima i televiziji.

No, postoje i one neke, pomalo neprivlačne, koje će teže privući našu pažnju i njihov nas sadržaj, baš i neće, »ostaviti bez daha«. Čitat ćemo o njima, možda tek, kao o vijestima u crnoj kronici, ali neke dublje analize, rijetko ćemo sresti.

Još uvijek pod stigmom, zavijene nekim velom šutnje i mišlju »to se meni nikada ne može dogoditi«. No, istina je ipak drugačija.

Alkoholizam, obiteljsko nasilje, depresija, teški i stresni razvodi, dešavaju se sve više. I mogu nas direktno ili indirektno pogoditi. Baš svakoga od nas.

Možda ne direktno nama, već nekome iz naše uže ili šire obitelji, našoj dobroj prijateljici ili prijatelju, susjedu ili susjedi, koju znamo godinama. I često puta, imat će veliki utjecaj i na nas same.

Živimo u društvu, gdje se o takvim temama, još uvijek, nekako šapuće iza zatvorenih vrata. Za nekoga tko je u depresiji, reći ćemo da je »prolupao« i odmahnuti rukom. Liječene alkoholičare ćemo isključivati iz zajednice, i zvati ih »alkosima«, iako su trijezni i odgovorni pojedinci, već mnogo godina.

Za ženu koju tuče vlastiti muž, mnogi će još uvijek reći, da je vjerojatno zaslužila. Slušati će iz svog stana, prijetnje, vrištanje i tučnjavu, ali neće nikoga zvati. Razvedenih je sve više, mada je tretman samohranih roditelja, još uvijek, na vrlo niskom nivou. Ako ste samohrani roditelj, smatra se da ćete mnogo izostajati s posla, pa ćete teško dobiti posao, a od pomoći države i grada, jako ćete teško preživjeti mjesec.

Kao da se i nismo, baš mnogo pomaknuli, od nekih starih, ali ne tako dobrih vremena. Mentalitet stigmatizacije, ograničenog uma i skepse prema bilo čemu, što se ne uklapa u »klasičan« život, još uvijek je vrlo prisutan. Stereotipi i predrasude, još uvijek su nažalost, naša svakodnevnica.

O »mračnoj strani« se ne govori ili se govori vrlo malo. Najbolje, što manje.

Ono što ne znam, to niti ne postoji. Meni se neće dogoditi, misle mnogi.

Ali itekako postoji. I to upravo ovdje, možda u kući do nas, u susjednom stanu iza tankih zidova, što dijele naše živote.

Koliko smo spremni pružiti ruku, koliko smo spremni reagirati, kada je to potrebno?

Jesmo li ipak, jedni drugima postali stranci, svatko u svom otuđenom životu?

ALKOHOLIZAM U BJELOVARU

Bjelovar, kao grad s najviše kafića po glavi stanovnika, svakako ima predispozicije, da postane, grad alkoholičara. Činjenica je kako ih ima sve više, a još je poraznija činjenica, kako sve mlađe osobe, počinju s konzumiranjem alkohola. Dobna granica se iz godine u godinu, spušta sve niže, tako da danas, djevojčice počinju već s 12 godina.

Podaci iz 2012. godine, govore, kako je naša županija, na vrhu po broju alkoholičara, u sveukupnom udjelu stanovništva. Prosječni Hrvat troši oko 12.8 litara alkohola godišnje, što je dvostruko više od svjetskog prosjeka.

Sve većinom počinje kao zabava. Par pića vikendom, kako bi bili »cool«, kako se ne bi razlikovali od onih drugih, kako bi se opustili i zaboravili, na one mučne, svakodnevne brige. Pa ih zaboravimo nakratko, ali otriježnjenje je vrlo mučno.

Bjelovarčani vole govoriti »nije sve tako sivo, kada imaš s nekim, otići na pivo«. I tako govore oni sve mlađi, dok obilaze redom bjelovarske kafiće.

Alkoholizam je ipak bolest, koja razara obitelji, dovodi do siromaštva i gubitka posla, nasilja u obitelji, kao i fizičkog, emotivnog i mentalnog zlostavljanja. Često puta, uzrokuje nesreće u prometu, s kobnim, smrtnim ishodom.

Dok priznaju sebi da imaju problem, većinom je tada prekasno, za mnoge stvari. Brakovi i odnosi unutar obitelji su uništeni, ostali su bez posla i prijatelja, mnogi i bez krova nad glavom.

No ipak, priznati sebi i potražiti pomoć, velik je i hrabar korak, na koji se odlučuju, još uvijek rijetki.

Bjelovarski Klub liječenih alkoholičara, jedan je od najstarijih u Hrvatskoj i prema podacima iz 2012. godine, broji oko 120 članova. Uz stručni nadzor terapeuta, koji rade s liječenim alkoholičarima, ali i njihovim obiteljima, ljudi koji su imali hrabrosti, volje i upornosti i jednom rekli ono veliko »Ne«, sastaju se na tjednim sastancima, osnažuju, potiču i hrabre jedni druge.

No, grad i županija, pomalo su škrti, za tu ugroženu i ranjivu skupinu ljudi, koja zaista treba pomoć i podršku. Nedostatak novca za stručne suradnike, doveo je do toga, da posao odrađuju volonteri. Premalo novaca i premalo stručnjaka, za tako velik broj osoba.

Spriječiti mlade Bjelovarčane, kako ne bi upali u »zamku alkohola«, koja je u početku, slatki kratkotrajni zaborav, jedna je od najvažnijih stavki, u gradu Bjelovaru. Škola, kao mjesto gdje dijete uz dom, boravi najviše, trebala bi se više angažirati u osvješćivanju mladih ljudi, u spoznaji da je alkoholizam, opaka bolest, sa zaista, doživotnim posljedicama.

Grad Bjelovar, trebao bi se puno više potruditi, ponuditi mladim ljudima sadržaje, kvalitetno osmišljene i raznovrsne, kako kafić, ne bi više bio, jedino mjesto za zabavu i izlazak.

Vlasnike kafića, koji toče alkohol maloljetnicima, trebalo bi svakako kažnjavati.

Alkoholizam nije fora, nije »cool« i svakako nije zabavan. Niti za alkoholičara, niti za njihove obitelj.

OBITELJSKO NASILJE U BJELOVARU

Stopa obiteljskog nasilja, također se u Bjelovaru, konstantno povećava. Povezana s alkoholizmom, teškim uvjetima za život, siromaštvom, ali i još pomalo »srednjovjekovnim« svjetonazorom. Šiba je iz raja došla, još uvijek je uzrečica, kojom se koriste, mnogi roditelji. »Zaslужila je«, još uvijek je rečenica, koju često čujemo.

Uz sve moguće potrebne i nepotrebne predmete u školi, još uvijek se nismo fokusirali na nenasilno rješavanje sukoba. S takvim predmetom u školi, možda bi se djeca i mladi ljudi, još od najranije dobi, naučili da je nasilje nešto, što nikako nije poželjno i »cool«, da se stvari rješavaju razgovorom uz argumentiranje i pregovaranje, da je važno slušati i prihvatiti razmišljanje, koje je drugačije, a da se za nasilje, moraju snositi posljedice.

Naučila bi se demokratičnosti, pravu na svoje mišljenje ali i na različitost, kvalitetnoj i konstruktivnoj komunikaciji i rješavanju sukoba bez šaka.

No, to ih nitko nije naučio, niti ih ne uči.

Nasilje u obitelji je, svaki oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja. Obično pod nasiljem u obitelji, smatramo samo fizički oblik nasilja, no, ono je puno šire i s mnogim teškim posljedicama.

U našoj županiji, broj prijavljenih slučajeva obiteljskog nasilja, u konstantnom je porastu.

A postoje još i oni mnogi, neprijavljeni slučajevi, gdje žene od straha od partnera ili zbog toga što nemaju financijsku neovisnost, odlučuju šutjeti i trpjeti.

Poznavala sam i neke žene, koje su proživljavale svoj život, uz zvukove pljuski i šaka, uz maltretiranje i strah, zbog lijepe kuće i novaca, mada su imale kuda otići. Je li im samopouzdanje palo do te mjere, da odlučuju prihvatiti takav život u konstantnom strahu i možda misle da su to i zaslužile, ili je ponekad pohlepa i lagodan život privlačniji od slobode, mira i radosti?

Prevenција obiteljskog nasilja, nešto je što je neophodno. Osvijestiti, što uopće nasilje jest, jer mnogi to još uvijek ne znaju, nešto je, što bi trebala učiti djeca, od najmanjih nogu.

Ne treba kasnije samo »zaliječiti«, već treba u startu spriječiti, a ako već dođe do njega, krivca kažnjavati. Bez obzira tko on bio, kakve funkcije ili »veze« imao.

BJELOVARSKA DEPRESIJA I BJELOVARSKI RAZVODI

Bjelovarčani se razvode sve više. Ljubav, poštovanje, razumijevanje i vjernost, kategorije su koje izumiru. Oni koji prožive cijeli život zajedno i dočekaju onu »dok nas smrt ne rastavi«, postaju endemski primjerci, o kojima čitamo u novinama. Zašto je to tako?

Razvesti se, postalo je moderno, to je »in«. O razvodima se govori mnogo, prepričavajući tuđi krah, uz kavu i smijeh. No, ono o čemu se malo ili gotovo ništa ne govori, to su nusprodukti razvoda. Dječji stres, osjećaj napuštenosti i krivnje, tuga i prilagođavanje na jedan sasvim novi život, težak život samohranih roditelja, očevi, ali i poneke žene, koje prekidaju kontakte sa svojom djecom, teme su, o kojima se radije šuti. Kao da će tada, problem nestati.

Nedavno sam ušla u jednu raspravu, gdje mi je netko rekao, kako je danas, sasvim normalno imati ljubavnicu ili ljubavnika. I onda se oni, koji vode takve dvojne živote, ležerno vraćaju kući, svojoj obitelji, djeci i svojoj lažnoj idili. Nemam ništa protiv toga, da se ljudi, ako jednostavno više ne mogu zajedno dijeliti život, rastanu, ali svatko tko živi život na dva, ili čak i više kolosijeka, za mene je najobičnija kukavica.

Život u laži i strahu da ćeš biti otkriven, zaista nije pravi život. No, sto ljudi, sto čudi. Ako je danas to razmišljanje sasvim normalno, ja ne želim biti jedna od »normalnih«.

Zanimljiva je činjenica, kako u gradu, gdje se razvodi, zaista velik broj ljudi, ne postoji bračno savjetovalište. Čula sam nedavno, da je jedan par, bio spreman potražiti pomoć, ali ovdje, tu pomoć nisu mogli dobiti.

Oni, koji su prošli zaista teške, mučne i traumatske razvode, često puta padaju u depresiju.

I tada, nemaju mnogo izbora. Depresija je još uvijek, »tabu« tema.

Mnogi drugi, zbog gubitka posla, teškog preživljavanja, nemogućnosti nalaženja posla, surove realnosti, koja je zaista mučna, padaju i tonu u bolest, za koju kažu, da će postati, najvećom bolesti u budućnosti. Depresiju.

Jesmo li postali tako očajni da više u ničemu ne vidimo smisao ili je čak nekima, »pasti« u depresiju, možda i najlakši put, umjesto nekog konstruktivnog i funkcionalnog načina ponašanja?

A kada se to zaista dogodi, jer depresija je ozbiljna bolest, to nije samo prolazna tuga, obično smo prisiljeni potražiti pomoć prijatelja, ili »navući« se na neke od tableta. Na njima danas, farmaceutska industrija masno zarađuje, jer pomoć u vidu terapije, još uvijek je ovdje, kao i u mnogim sredinama, teško dostupna ili preskupa. Psihijatrima idu oni bogati.

Pa se tako šuti, popije koja tableta i pokušava preživjeti još jedan dan, tjedan ili mjesec.

Kada će se netko napokon, pozabaviti ovim ugroženim skupinama ljudi, već je pomalo glupo pitati.

PREKINIMO ŠUTNJU I NAZOVIMO STVARI PRAVIM IMENOM

O mnogim stvarima se priča previše. O mnogima, koje to ne zaslužuju.

O mnogima se šuti ili priča u tragovima. A trebalo bi mnogo više.

Mnoge stvari se ne povezuju, mada postoji začarani krug.

Alkoholizam često puta vodi do nasilja, nasilje do razvoda, a razvod u depresiju.

Ili obrnuto, depresija često puta, vodi do alkoholizma, on do nasilja, a krajnji produkt je često puta, razvod.

Varijacija na temu je mnogo. Pravila nema, postoje samo krugovi, u kojima se mnogi vrte.

I ne mogu napraviti iskorak.

Tamna strana našeg grada, mogla bi postati svjetlija, kada se riješimo predrasuda i ograničenog svjetonazora, kada prekinemo šutnju i počnemo govoriti glasnije o stvarima, o kojima zasad šapućemo. Kada počnemo djecu, od najmanjih nogu, učiti mnogim, važnim stvarima.

Alkoholizam tada neće biti poželjna kategorija, nešto o čemu se priča kroz smijeh, već ono, što on zaista jest. Bolest i ozbiljan problem našega grada. Bolest koja je uništila i uništava brojne živote i obitelji.

Obiteljsko nasilje, možda više neće biti, samo kratka vijest u crnoj kronici lokalnih novina, već ozbiljna tema i problem društva, previše zanemaren, sa dubokim i trajnim posljedicama.

Razvod ne bi trebao biti nešto što je »in« jer on nikako nije »in«, za mnogu djecu rastavljenih roditelja, a depresija je bolest, koja nam opako prijete, zbog »poremećenog« društva u kojem živimo. I zbog grada, u kojem mnogi, više ne vide nadu.

Stvari se moraju nazvati svojim pravim imenom, kako bi se situacija jasnije sagledala. Da izađemo iz svojih maglovitih iluzija, moramo prvo osvijestiti, svoje stavove i obrasce ponašanja.

A ako netko vrlo brzo, nešto ne poduzme, bojim se da bi za nekoliko godina, Bjelovar mogao postati poznat, kao grad alkoholičara, nasilnika, razvedenih i depresivnih ljudi.